

Vastaus valtuustoaloitteeseen, Säästöohjelma, Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä

Aluehallitus 13.05.2024 § 118

2897/00.02.00/2024

Valmistelija Penttinen Erkki
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 359 2922, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä ehdotti 4.10.2022 jätetyssä valtuustoaloitteessa, että laaditaan säästöohjelma mahdollisimman pian ja että Pohjanmaan hyvinvointialueen hallitus tarkastelee rutiinejaan ylempien viranhaltijoiden kanssa. Aloitteen mukaan kun toimitaan ajoissa, on mahdollisuuksia saavuttaa säästöjä ilman, että se vaikuttaa palveluun, laatuun tai saatavuuteen. Esimerkkinä säästökohteista mainitaan asunnon muutostyöt.

Hyvinvointialueen on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kyseessä on subjektiivinen oikeus, jota ei voi evätä vedoten määrärahan puutteeseen. Asunnon muutostöiden sekä välineiden ja laitteiden.

Pohjanmaan hyvinvointialueella on sopimukset Teese Botnia Oy Ab:n ja Alerten kanssa, jotka toimivat palveluntuottajina asuntojen muutostöihin liittyvissä rakentamispalvelutehtävissä ja tuottavat sekä kartoitus- että kustannusarviointipalvelua kohteeseen. Hyvinvointialueen päätöksenteko ohjaa toimintaa ja on aina edellytyksenä tilaukselle ja töiden aloitukselle.

Teese Oy:llä on Vaasassa varasto, jossa on tällä hetkellä n.20 ramppikonaisuutta. Näitä hyödynnetään koko ajan. Ramppien määrä on tällä hetkellä sellainen, että todennäköisesti ei tarvitse ostaa uusia lähiaikoina. Viimeiset pari vuotta ramppikanta on pysynyt tasaisena. Siinä vaiheessa, kun ramppi käy asiakkaalla tarpeettomaksi, tekee sosiaalityöntekijä Teeselle pyynnön rampin purkamisesta. Teese Oy tekee purkutyön. Teesellä ja vammaispalvelulla on yhteinen SharePoint-alusta asunnon muutostöitä varten. Tänne alustalle Teese on kevään aikana laatimassa oman kansion rampeille valokuvineen ja mittoineen. Alertella on pieni varasto, jota säilytetään 1x1m ritilöitä, jos on asiakas, joka haluaa poistaa hänelle asennetun rampin. Alertella ei ole tällä hetkellä ritilätasoja varastossa. Näillä järjestelyillä pystytään toimimaan kustannuksia säästäen ja uudelleen käyttämään käyttäjälleen tarpeettomiksi tulleita rampeja.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelun yhteydessä voitiin todeta, että Pohjanmaan hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarvio on suurempi kuin marraskuussa 2022 ilmoitetun valtionrahoituksen kehykset. Hyvinvointialue on laatinut vuoden 2023 aikana vuosille 2023-2026 tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman, jonka aluevaltuusto hyväksyi 12.6.2023. Ohjelman sopeuttamistaso vuosille 2023-2025 oli 95 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa euroa kohdistettiin vuodelle 2023. Ohjelmaan sisältyvät säästöt painottuvat vuodelle 2024. Ohjelman toimenpiteet jaettiin kolmeen kategoriaan: 1. toimenpiteet, joiden avulla kehitetään toimintaa toimialoittein, 2. satsauksiin ennaltaehkäiseviin palveluihin sekä 3. toimenpiteisiin, joilla pyritään sopeuttamaan palvelujärjestelmää talouden reunaehtoihin.

Valtuuston 12.6.2023 hyväksymä tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma koskee toimintavuotia 2023-2024. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman 2025-2026 valmistelutyö on käynnistynyt, jotta talous saadaan tasapainoon. Ohjelman valmistelu alkoi yhteisellä seminaarilla (19.1.2024) aluevaltuuston ja hallituksen kanssa.

Hyvinvointialueen valtuusto päätti 11.3.2024, että vuoden 2025 sopeutustaso on 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 sopeutustaso 10 miljoonaa euroa. Valtuusto päivittää sopeutustason, jos taloudellinen tilanne muuttuu.

Aluevaltuusto hyväksyi 22.4.2024 tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelman vuosille 2025-2026. Pohjanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi osoitti 38 miljoonan euron alijäämää. Tulos on 23,9 miljoonaa euroa budjetoitua parempi, mutta koska vuoden 2024 talousarvion alijäämä on lähes yhtä suuri eli 33,9 miljoonaa euroa, kertyy vuoden 2024 loppuun mennessä 71,9 miljoonan euron alijäämä, joka on katettava viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä.

Taloussuunnitelmaan 2023 – 2026 on laskettu tarvittavan 80 miljoonan euron sopeuttamistoimenpiteet. Suurimmat säästöt kohdistuvat siten vuosiin 2024 ja 2025. Hyvinvointialueen rahoitustaso elää edelleen, minkä vuoksi säästötarpeen lopullista ja tarkkaa tasoa ei voida tällä hetkellä sanoa. Joka vuosi syntyy alijäämää, joka kasvaa kumulatiivisesti yli 30 miljoonalla eurolla. Vaatimuksena on, että syntyvä alijäämä korjataan kokonaisuudessaan vuoden 2026 loppuun mennessä. Se puolestaan edellyttää n. 80 miljoonan euron sopeuttamistoimia vuosina 2023–2026.

Vastauksena Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen voidaan todeta, että aloitteen jättämisen (4.10.2022) jälkeen on hyvinvointialueelle laadittu tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmat vuosille 2023-2024 ja 2025-2026. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmat sisältävät säästötoimenpiteitä, jotka voitaneen katsoa valtuustoaloitteessa tarkoitetuksi säästöohjelmaksi. Myös asunnonmuutostöiden osalta hyvinvointialue vammaispalvelut on ryhtynyt toimenpiteisiin, joilla saavutetaan kustannussäästöjä.

Sektorijohtaja, työkäiset Penttinen Erkki

ehdottaa, että aluehallitus esittää valtuustolle, että aloitteen jättämisen jälkeen (4.10.2022) on hyvinvointialueelle laadittu tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma vuosille 2023-2026. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmat 2023-2024 ja 2025-2026 sisältävät säästötoimenpiteitä, jotka voidaan katsoa valtuustoaloitteessa tarkoitetuksi säästöohjelmaksi. Myös asunnonmuutostöiden osalta hyvinvointialueen vammaispalvelut on ryhtynyt toimenpiteisiin, joilla saavutetaan kustannussäästöjä. Aluehallitus ehdottaa aluevaltuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.